

MET
GRATIS TOEGANG
TOT ALLE
VOORBEELDBESTANDEN
EN DE BIJBEHORENDE
FAQ-WEBSITE

DRUPAL PRO

Het handboek voor de Drupal 7-professional

Albert Skibinski

DRUPAL PRO

Het handboek voor
de Drupal 7-professional

Albert Skibinski

Meer informatie over deze en andere uitgaven kunt u verkrijgen bij:
Sdu Klantenservice
Postbus 20014
2500 EA Den Haag
tel.: (070) 378 98 80
www.sdu.nl/service

© Sdu Uitgevers bv, 2012
Academic Service is een imprint van Sdu Uitgevers bv.

Redactie: Corry Lagewaard, Ottenhof taal & media
Vormgeving binnenwerk: Erik Verhaar/Frans Ottenhof, Laika Books bv
Omslagontwerp: Erik Verhaar, Laika Books bv
Druk- en bindwerk: Wilco, Amersfoort

ISBN 9789012584814
NUR 980

Alle rechten voorbehouden. Alle intellectuele eigendomsrechten, zoals auteurs- en databankrechten, ten aanzien van deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij Sdu Uitgevers bv en de auteur.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3051, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet) dient men zich te wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro). Voor het overnemen van een gedeelte van deze uitgave ten behoeve van commerciële doeleinden dient men zich te wenden tot de uitgever.

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, kan voor de afwezigheid van eventuele (druk)fouten en onvolledigheden niet worden ingestaan en aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever deswege geen aansprakelijkheid voor de gevolgen van eventueel voorkomende fouten en onvolledigheden.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the publisher's prior consent.

While every effort has been made to ensure the reliability of the information presented in this publication, Sdu Uitgevers neither guarantees the accuracy of the data contained herein nor accepts responsibility for errors or omissions or their consequences.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	5
Over de auteur	5
Vooruitblik Drupal 8	6
1. DRUPAL	9
Hoe dit boek te gebruiken	10
De wereld van Drupal	11
2. ESSENTIËLE MODULES	19
3. BOUWEN MET VIEWS, DISPLAY SUITE EN CONTEXT	27
Views	28
Display Suite	47
Views contextuele filters	59
Blokken beheren met Context	64
4. USABILITY: EEN BETERE ERVARING VOOR BEHEERDERS	95
Visuele editors en text-formats	96
Inlineafbeeldingen en -bestanden met IMCE	105
Inlineafbeeldingen en -bestanden met Insert	112
Links maken naar interne pagina's	118
Beheerschermen en overzichten verbeteren	120
5. BETERE VINDBAARHEID IN ZOEKMACHINES (SEO)	129
Automatisch slimme URL's genereren	130
Paginatitels en metatags	134
Redirects bij 404 en dubbele content	136
Social media en SEO	138
Analyse en overige tools	140

6. PERFORMANCE	145
Server-side	146
Client-side	153
7. TOOLS	161
Drush	162
Features	165
BIJLAGEN	171
Bijlage A – Website	172
Bijlage B – Core-modules	173
Bijlage C – Terminologie	183
INDEX	187

VOORWOORD

Waarschijnlijk zijn er maar weinig branches die zo veranderlijk zijn als de webwereld. Dat maakt het werk van een webbouwer niet altijd makkelijk, maar wel interessant. Of op zijn minst niet saai. Het is maar hoe je het bekijkt.

De Drupal-wereld is maar een klein deel van dat universum – ongeveer één procent van alle websites draait op Drupal. Maar dat aantal groeit hard met elke nieuwe versie van Drupal. Het aantal gebruikers groeit snel en daarmee ook de community. Sommigen helpen ook mee aan de ontwikkeling van Drupal door nieuwe modules beschikbaar te stellen, bijeenkomsten te organiseren of blogposts te schrijven.

Zo begon ik in 2005 ook een blog bij te houden om kennis te delen, wat er uiteindelijk toe heeft geleid om alles op te schrijven in een boek speciaal voor Drupal-webbouwers.

QUOTE

'An expert is a person that has made every possible mistake within his or her field.'

Niels Bohr (1885 – 1962)

OVER DE AUTEUR

Albert Skibinski (1978) is webbouwer, ondernemer en schrijver. Tijdens zijn studie Industrieel Ontwerpen aan de TUDelft richtte hij samen met Erik Huijs het bedrijf Merge op. In 2002 maakten zij de stap van een zelfgeprogrammeerd CMS naar Drupal. Bij Merge is Albert Drupal-ontwikkelaar, trainer en houdt hij een weblog bij over Drupal.

<http://drupal.org/user/248999>

<http://twitter.com/askibinski>

<http://www.merge.nl>

VOORUITBLIK DRUPAL 8

Dit boek gaat over Drupal 7, dat in januari 2011 is uitgekomen. Drupal 7 bestaat dus al een tijdje, maar toch kwam het gebruik ervan (ten opzichte van de vorige versie) pas echt op gang in 2012. Het duurde namelijk vrij lang voordat een aantal belangrijke modules (zoals Views) beschikbaar was voor deze versie.

Tussen versie 6 en 7 zat bijna drie jaar. Ten tijde dat dit boek geschreven werd, is het de verwachting dat versie 8 op zijn vroegst in augustus 2013¹ uitkomt.

Net zoals Drupal 7 dat was ten opzichte van 6, zal Drupal 8 ook weer grote veranderingen met zich meebrengen, naar verwachting de grootste sinds het bestaan van Drupal. Hier alvast de belangrijkste verbeteringen die we kunnen verwachten.

» **Mobile**

De mobiele markt groeit explosief. Inmiddels maken meer dan de helft van alle Nederlanders gebruik van een mobiel abonnement² en dat worden er alleen maar meer. Drupal 8 moet daarom geschikt worden gemaakt om gebruikt te worden op elk scherm en apparaat. Van smartphone en tablet tot retina laptop.

» **Usability**

De authoring experience wordt onder handen genomen door inline-editing toe te voegen. Ook krijgt Drupal 8 standaard een WYSIWYG-editor ingebouwd. Dit project heeft als codenaam 'Spark'.

» **Meertaligheid**

De ondersteuning voor internationalization (i18n) is in Drupal 7 al verbeterd. In Drupal 8 moet alles nog verder gestroomlijnd worden.

» **Lay-out**

Zoals sommigen zeggen: 'Een soort Panels in core, maar dan beter'. Hoe dit er precies gaat uitzien is nog onduidelijk, maar uiteindelijk zal in Drupal 8 alle content via een blokkensysteem opgebouwd gaan worden. Codenaam voor dit project is 'SCOTCH'.

1 <http://buytaert.net/drupal-8-feature-freeze-december-1st-2012>

2 <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/bedrijven/publicaties/digitale-economie/publicaties/2012-ict-kennis-economie-2011-pub.htm>

» **HTML5**

Drupal 8 zal HTML5 compleet ondersteunen, inclusief de mogelijkheden van alle nieuwe elementen, maar ook door de bestaande mark-up op te schonen en wellicht de introductie van een nieuwe theme render engine genaamd 'Twig'.

» **Webservices**

Drupal 8 zal nog steeds als CMS gebruikt kunnen worden met als standaardoutput HTML, maar zal ook net zo goed als basis kunnen dienen voor andere applicaties. Denk aan android of iphone-apps, maar ook om te communiceren met andere frameworks. Om dit te realiseren wordt voor een deel van Drupal 8 code gebruikt van een ander succesvol opensourceproject: Symfony2. De codenaam voor dit project is 'WSCCI'.

» **Views in core**

Een relatieve nieuwkomer in de wensenlijst voor Drupal 8 is de integratie van de populairste module voor Drupal: Views.

» **Media**

Voor Drupal 8 wordt geprobeerd om zoveel mogelijk een gestroomlijnd bestandsbeheersysteem op te zetten dat geïntegreerd is in core. In Drupal 7 is dit mogelijk met de Mediamodule, die echter nog in ontwikkeling is.

» **Configuratiemanagement**

Dit initiatief moet ervoor zorgen dat content en configuratie in Drupal 8 compleet gescheiden worden zodat deployment makkelijker uit te voeren is. Momenteel is dit in Drupal 7 een lastig verhaal.

Een aantal van deze zogenaamde initiatieven zijn core initiatives, die officieel benoemd zijn door Dries Buytaert (de bedenker van Drupal). Aan het hoofd van elk van deze core-initiatieven staat een maintainer. Daarnaast is er ook nog een aantal community initiatives, die door iedereen uit de community aangedragen kunnen worden. Als er genoeg draagvlak en ontwikkeling plaatsvindt, komen ze ook in aanmerking om in Drupal 8 te komen.

Alle initiatieven inclusief status en voortgang vind je online³. Wil je op de hoogte blijven van verdere ontwikkelingen van Drupal 8? Volg dan zeker ook de blog van Dries Buytaert⁴.

³ <http://drupal.org/community-initiatives/drupal-core>

⁴ <http://buytaert.net>

DRUPAL PRO
Hoofdstuk 1

DRUPAL

HOE DIT BOEK TE GEBRUIKEN

VOORKENNIS EN TERMINOLOGIE

Voor dit boek is geen programmeerkennis nodig. We gaan er wel vanuit dat je zelf al een beetje met Drupal hebt gespeeld. Je hebt Drupal al een keer geïnstalleerd en weet wat een node is, of waarvoor taxonomy dient. Je hebt wel eens een content-type aangemaakt en door alle opties in het beheermenu geklikt. Misschien heb je ook al eens een module of andere template gedownload en aangezet.

TIP Neem even snel de woordenlijst in de bijlage door om te zien of er nog onbekende termen tussen zitten.

Tegelijkertijd is geprobeerd om het boek zo toegankelijk mogelijk te houden voor verschillende kennisniveau's met veel tips tussendoor, ook als je wat meer of minder gevorderd bent.

ENGELS

In de voorbeelden in dit boek wordt een Engelse installatie van Drupal gebruikt. Dit doen we omdat Drupal zelf weliswaar vrijwel compleet is vertaald in het Nederlands, maar sommige modules zijn dat niet. De interface zou dan deels Nederlands en deels Engels kunnen worden. Om dat te voorkomen is het consistentier om alles in het Engels te behandelen. Waar nodig geven we ook een Nederlandse vertaling mee.

Daarbij worden in de Drupal-community voor veel zaken de Engelse termen gebruikt. Er is nu eenmaal geen vertaling voor een 'view'. Ook als je zelf op zoek gaat naar informatie op het internet is het veel handiger om dat in het Engels te doen, omdat je dan veel meer relevante informatie vindt.

TIP Vergeet ook niet in de bijlage de uitleg te lezen over alle Drupal 7-coremodules. Er staan tips en andere handigheden bij die je waarschijnlijk nog niet wist.

KLIKPADEN

In het boek kom je ook regelmatig een structuur tegen in de vorm: admin → structure → content-types → article. Dit geeft aan hoe je in het beheermenu moet klikken om

op de betreffende pagina te komen. Het begint altijd met 'admin', waarmee we de zwarte admin menubalk boven in beeld bedoelen, die je te zien krijgt als je als beheerder bent ingelogd.

WEBSITE

De voorbeelden die worden behandeld in dit boek, zijn ook via een website beschikbaar gemaakt. Kijk voor het adres in de bijlage. Daarnaast kun je op de website ook vragen stellen of opmerkingen plaatsen voor de auteur.

DE WERELD VAN DRUPAL

De bedenker van Drupal (Dries Buytaert) heeft het wel eens aan de lezers van zijn blog gevraagd¹: 'wat is Drupal?' De uiteenlopende reacties laten goed zien hoe divers het Drupal-landschap is en dat er vele soorten gebruikers zijn.

Grote bedrijven en overheden maken er gebruik van vanwege de krachtige software, het opensourcekarakter en de mogelijkheid om gebruik te maken van vele ontwikkelaars wereldwijd. Voor de hobbyist is het simpelweg een gratis CMS waarmee snel een website opgezet kan worden en voor de beheerder is het misschien wel gewoon de software waarmee dagelijks het laatste nieuws op de website gezet kan worden.

QUOTE

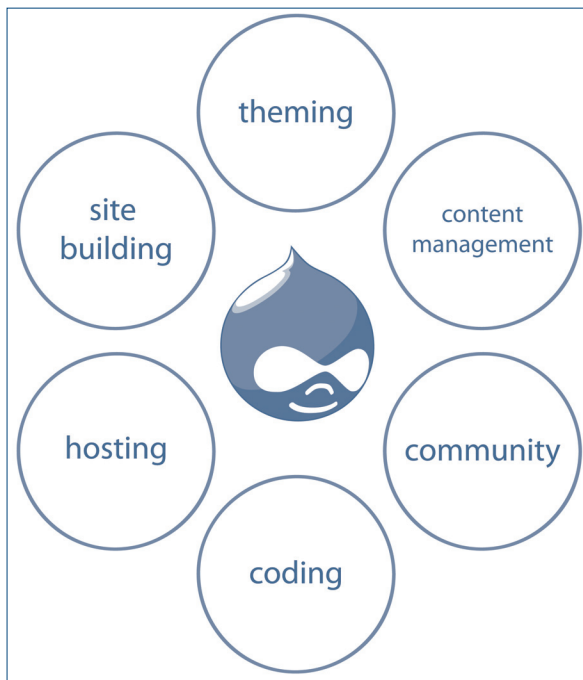
'Built by everyone, controlled by no one, and it actually magically works – Drupal is like the internet.'

Dries Buytaert, bedenker van Drupal

Deze verschillende aspecten van Drupal kunnen we onderverdelen in zes gebieden. Binnen elk van deze gebieden zijn specialisten te vinden die zich bijna alleen maar binnen dat onderdeel bewegen, maar veel van deze gebieden overlappen elkaar. Zo kun je geen Drupal-website themen zonder de basis van site building te kennen. Eveneens zul je altijd content moeten toevoegen, al is het maar om te testen. Wie wat langer met Drupal werkt, zal vanzelf kennismaken met de community.

¹ <http://buytaert.net/help-needed-what-is-drupal>

Als webbouwer zul je al snel ontdekken dat Drupal meer een Content Management Framework is, dan een Content Management System. Dat wil zeggen dat er prima een CMS van gemaakt kan worden, maar net zo goed iets heel anders.

De verschillende gebieden in de wereld van Drupal.

SITE BUILDING

Over Drupal wordt vaak gezegd dat het makkelijk is om iets te maken dat erg complex is, en moeilijk om iets te maken dat simpel is. Daar zit een kern van waarheid in, want Drupal is van nature goed geschikt voor het maken van dynamische, complexe websites met veel content.

Om vanuit een kale Drupal-installatie (alleen Drupal-core) tot een volledig ingerichte website te komen, zullen er, afhankelijk van de gewenste functionaliteiten, veel dingen gebouwd moeten worden.

Het bouwen van een Drupal-website bestaat uit het creëren van zogeheten content-types, taxonomieën, velden en views, maar ook het plaatsen van blokken, installeren en configureren van modules en inrichten van rollen en rechten vallen onder site building.

De uitvoerende werkzaamheden van de sitebouwer bestaan dus grotendeels uit het 'bij elkaar klikken' van onderdelen en er hoeft geen regel geprogrammeerd te worden. Omdat veel van de taken steeds terugkomen zijn er wel diverse handige tools voor de sitebouwer; hulpmiddelen om het bouwen makkelijker te maken, zoals we later zullen lezen.

Met Drupal kun je geavanceerde, complexe sites in elkaar klikken zonder te programmeren. De kunst is om te weten waar je moet klikken en welke modules nodig zijn.

Soms is de sitebouwer tevens de architect die bepaalt hoe een probleem opgelost gaat worden. In dat geval is een brede Drupal-kennis vereist zodat een correcte fundering wordt gelegd.

THEMING

Het frontend-werk waarbij een Drupal-template gemaakt wordt, noemen we theming. Dit werk bestaat hoofdzakelijk uit het opmaken van HTML(5), CSS en eventueel Javascript, meestal gebruikmakend van de JQuery-library die standaard in Drupal ingebouwd is. Ook de verschillende plaatsen waar content geplaatst kan worden (regions), worden vastgelegd in de template.

Een 3D-visualisatie hoe de verschillende lagen in een Drupal-theme eruitzien (gemaakt met inspectortools van Firefox).

Hoewel je als Drupal-themer niet hoeft te kunnen programmeren in PHP, is het wel handig om over enige PHP-kennis te beschikken. De wijze waarop Drupal-templates werken (de phptemplate engine) vereist namelijk dat er ook simpele PHP-code in de template gebruikt wordt.

Voor geavanceerdere theming biedt Drupal ook de mogelijkheid om enige PHP-logica in de template te plaatsen. Meestal dienen deze theme- en preprocessfuncties om bestaande Drupal-output aan te passen (override).

Het schrijven van CSS zelf zal verder in dit boek niet aan de orde komen, maar we zullen wel manieren tonen waarmee het een stuk makkelijker wordt, ook al ben je nog beginner in Drupal-theming.

CODING

Drupal.org heeft halverwege 2011 de mijlpaal van 10.000 modules² bereikt. Dat wil zeggen dat er voor sitebouwers een immens grote keus is aan mogelijkheden, maar mocht deze toch niet toereikend zijn, dan is het altijd mogelijk om zelf een module te bouwen met precies de functionaliteit op maat.

Drupal-modules worden geprogrammeerd (coding) in PHP en maken meestal veel gebruik van hooks. Dit is de manier waarop je op veel functionaliteit binnen Drupal kunt inhaken en functionaliteit kunt toevoegen of aanpassen. Vaak is er ook enige overlap met het theming-gedeelte. Zo is het niet ongebruikelijk dat er een kleine module op maat wordt gemaakt om bepaalde output via hooks aan te passen omdat dit niet via de template kan.

TIP De complete Drupal API met alle hooks is beschikbaar via api.drupal.org. Hier vind je voor elke versie van Drupal de documentatie van alle beschikbare functies.

Indien de functionaliteit waardevol is voor anderen, kan men zelfontwikkelde modules ook weer beschikbaar maken via drupal.org zodat anderen ze kunnen gebruiken (en mogelijk verbeteren).

² <https://twitter.com/webchick/statuses/77158594239414272>

Drupal is oorspronkelijk gebouwd door backend-ontwikkelaars. De meeste hoofdontwikkelaars zijn programmeurs, net zoals de meeste beheerders (maintainers) van modules op drupal.org. Dit verklaart ook dat er tot versie 6 van Drupal weinig aandacht was voor usability en frontend. Backend- en frontend-vaardigheden zijn zelden terug te vinden in één persoon.

CONTENTMANAGEMENT

Drupal wordt meestal toegepast als een contentmanagementsysteem (CMS) waarmee gebruikers zonder technische kennis de content van websites kunnen beheren. Dit kan één persoon zijn die de mogelijkheid krijgt om alles aan te passen, maar in de praktijk wordt de beheeromgeving vaak op maat gemaakt om alleen de relevante zaken te beheren.

De verfijnde rollen- en rechtenstructuur van Drupal maakt het ook mogelijk om diverse workflows op te zetten met veel gebruikers die zelf content kunnen maken en beheren, zoals op een communitysite of intranet.

TIP Omdat Drupal-sites meestal op maat worden ingericht, ziet het beheer er ook vaak net iets anders uit, en bestaat er geen universele handleiding die geschikt is voor elke Drupal. Gaat iemand anders de site beheren die jij gebouwd hebt? Overweeg dan om een korte training te geven in plaats van een dikke handleiding te schrijven.

De contentmanagementgebruikerservaring is ten opzichte van eerdere versies flink verbeterd. Toch kan dit bij het eerste gebruik voor veel beginners een teleurstellende ervaring zijn, bijvoorbeeld door het gebrek aan een ingebouwde WYSIWYG³-editor. Tips en best practices komen verderop in dit boek aan bod.

ENVIRONMENTMANAGEMENT (HOSTING)

Drupal voelt zich het meest thuis in een LAMP⁴ omgeving, die bij elke hostingprovider af te nemen is. Toch is het aan te raden om hierop niet te bezuinigen en een partij te kiezen die ervaring heeft met het hosten van Drupal-websites. Het beheer en de

³ *What You See Is What You Get*

⁴ *Linux Apache MySQL PHP*

optimalisatie van dit soort platforms is specialistisch werk dat door serverbeheerders wordt uitgevoerd.

Ook wanneer er performance optimalisaties nodig zijn in de backend, bijvoorbeeld in de vorm van extra cachingmechanismen zoals Varnish of APC, moet er op de server van alles aangepast worden. Hetzelfde geldt voor implementaties van een zoekplatform, zoals Apache SOLR.

TIP Het is mogelijk om Drupal op een Windows(IIS)-server te draaien. Drupal-core is hiermee compatibel, maar veruit de meeste modules worden ontwikkeld in een Linux- of Mac-omgeving. Houd er dus rekening mee dat een module niet getest is op IIS. Als je de keuze hebt, kies dan voor Linux-based hosting.

Voor sitebouwers is het belangrijk om de basisprincipes van de omgeving waarin Drupal draait te begrijpen, om beter inzicht te krijgen in het telkens terugkerende proces dat begint met het openen van een Drupal-pagina. Zodoende kan er bij problemen gerichter gezocht worden in de juiste laag.

Bovendien is het handig om als builder, themer of ontwikkelaar ook lokaal (op de laptop of computer) een werkomgeving te installeren en configureren zodat je zonder afhankelijk te zijn van webservern aan projecten kunt werken.

DE COMMUNITY

Drupal is in 2001 gebouwd door één man, maar ruim tien jaar later zijn er wereldwijd duizenden mensen die bijdragen aan de ontwikkeling ervan. De tagline van Drupal.org, 'Come for the software, stay for the community', is treffend: een typische eerste ervaring met Drupal bestaat uit het downloaden, installeren en uitproberen van de vrije software, zonder enig besef van het netwerk aan mensen dat er achter schuil gaat. Niet zelden zijn dit gepassioneerde vakmensen die ook ooit voor de eerste keer Drupal installeerden, maar gegrepen werden door de vibe van de community en nooit meer weg zijn gegaan.

De community maakt het werken met Drupal veel leuker. Jaarlijks zijn er de Drupal-Con-conferenties in Europa en Amerika, waar je vele inspirerende sessies kunt volgen, andere Drupal-gebruikers kunt ontmoeten of kunt meehelpen aan de ontwikkeling in code-sprints.

TIP Wil je weten waar evenementen worden gehouden in Nederland en België? Kijk dan op drupal.nl. Wil je elke week een e-mail ontvangen met een overzicht van het laatste Drupal-gerelateerde nieuws? Schrijf je dan in op TheWeeklyDrop.com.

Niet alleen verder weg, maar ook in Nederland en België zijn er veel evenementen. Vaak zijn dit kleine, informele bijeenkomsten waar gebruikers kennis delen. Soms zijn ze wat groter, zoals de DrupalCamps of DrupalJams, die een keer per jaar worden georganiseerd.

Wanneer je serieuzer met Drupal aan de slag wilt, is het sterk aan te raden eens een kijkje te nemen bij een van deze events. Je steekt er gegarandeerd iets van op en wie weet loop je wel de beheerder van een module die je gebruikt tegen het lijf.

OPEN SOURCE: GRATIS?

Vrije software gaat over vrijheid, niet over prijs. Omdat het Engelse woord 'free' geen onderscheid geeft tussen 'vrij' en 'gratis', wordt in de opensourcowereld vaak gezegd dat de software 'free as in speech' is. Dat wil dus zeggen dat je vrij bent om de software te downloaden, kopiëren, veranderen en verspreiden. De tegenhanger 'free as in beer' geeft aan dat iets echt gratis is (zonder ervoor te betalen).

Omdat we in het Nederlands wel de mogelijkheid hebben om onderscheid te maken tussen 'gratis' en 'vrij', moet je dus zeggen dat opensourcesoftware zoals Drupal vrije software is, en geen gratis software. Dat opensourcesoftware over het algemeen gratis is, maakt de verwarring wat groter, maar de GNU General Public License (GPL)¹ geeft de gebruikers zeker wel de mogelijkheid om geld te vragen voor de software. Daarop moet echter wel dezelfde oorspronkelijke GPL-licentie van kracht zijn, wat dus betekent dat software waar voor betaald is, wel weer gratis verspreid mag worden. Al het derivaat werk van Drupal, zoals themes en modules, moeten per definitie de oorspronkelijke GPL bevatten.

¹ <http://www.gnu.org/licenses/old-licenses/gpl-2.0.html>

DRUPAL PRO
Hoofdstuk 2

**ESSENTIËLE
MODULES**

Het mag dan wel zo zijn dat er in Drupal 7 al veel standaardfunctionaliteit ingebakken is, toch zijn er een paar onderdelen die je eigenlijk voor elke Drupal-site opnieuw zult moeten configureren. Handige en essentiële onderdelen die je vrijwel altijd nodig zult hebben.

TIP Kijk voor een heldere uitleg van de core-modules in de bijlage van dit boek.

Op drupal.org heb je de keuze uit meer dan 10.000 modules. Maar 99% zul je nooit nodig hebben. Veel modules zijn gemaakt voor specifieke gevallen, maar een aantal is gemaakt om de functionaliteit van Drupal-core te verbeteren en de kans is groot dat je ze in een project nodig hebt. Aan de hand van een aantal voorbeelden die we in de volgende hoofdstukken gaan bouwen, komen we deze modules vanzelf tegen.

SANDBOXMODULES?

Misschien ben je tijdens het zoeken naar een module op drupal.org weleens op een zogenaamde sandbox-omgeving gestuit. Iedereen die een account heeft op drupal.org krijgt automatisch toegang tot zijn eigen sandboxomgeving, waar je zelf een project (een eigen module, template of iets anders) kunt plaatsen door middel van Git. Dit soort 'zandbakcode' gebruikt men meestal om zaken uit te proberen of wanneer er nog zwaar ontwikkeld wordt.

Als een project eenmaal klaar is, kan het ingediend worden zodat het ook terugkomt op drupal.org. Op dat moment wordt eenmalig je project geïnspecteerd en als alles er goed uitziet krijg je rechten om in de toekomst direct sandboxcode te publiceren in echte projecten¹.

¹ <http://drupal.org/node/1011698>

VIEWS

Views is een ontzettend krachtige module waarmee je diverse paginaoverzichten en blokken kunt maken. Onmisbaar in elke site.

INFO Download de laatste stabiele 7.x versie op <http://drupal.org/project/views> en plaats de uitgepakte folder 'views' in /sites/all/modules.

Downloads			
Recommended releases			
Version	Downloads	Date	Links
7.x-3.3	tar.gz (1.51 MB) zip (1.72 MB)	2012-Feb-22	Notes
6.x-2.16	tar.gz (1.21 MB) zip (1.35 MB)	2011-Nov-14	Notes
Other releases			
Version	Downloads	Date	Links
6.x-3.0	tar.gz (1.13 MB) zip (1.31 MB)	2012-Jan-04	Notes
Development releases			
Version	Downloads	Date	Links
7.x-3.x-dev	tar.gz (1.54 MB) zip (1.76 MB)	2012-Jun-17	Notes
6.x-3.x-dev	tar.gz (1.1 MB) zip (1.26 MB)	2012-May-19	Notes

Overzicht met de verschillende versies van de module.

Op de projectpagina van elke module vind je een overzicht met de verschillende versies van de module. Het eerste cijfer van de versie correspondeert altijd met de Drupal-versie. Drupal 6-versies van een module zullen niet werken op een Drupal 7-site en vice versa. Het is ook niet aan te raden om een –dev-versie te gebruiken (rood kader), dit zijn namelijk de ontwikkelversies waar meer fouten in kunnen zitten, net zoals in alphaversies. Betaversies zijn vaak al wel redelijk stabiel, maar niet elke ontwikkelaar hanteert dezelfde criteria voor deze naamgeving, dus goed testen is altijd belangrijk. Soms kom je ook een geel kader tegen met ‘andere’ versies. Meestal wordt in de tekst erboven dan wel uitleg gegeven wat de verschillen zijn tussen de verschillende versies.

VIEWS IN CORE VOOR DRUPAL 8

Een van de initiatieven voor Drupal 8 is om Views in Drupal-core te krijgen. Het is dus waarschijnlijk dat je voor Drupal 8 geen aparte Views-module meer hoeft te downloaden¹.

¹ <http://drupal.org/community-initiatives/drupal-core/vdc>

Als je nu naar de modulelijst gaat om Views en Views UI aan te zetten, zul je zien dat dat niet gaat omdat er eerst een andere module nodig is, namelijk: ctools.

Ctools

De volledige naam is 'Chaos tool suite' en die naam is weer afgeleid van de auteur die online bekend staat als Merlin of Chaos. Zijn echte naam is Earl Miles en binnen de Drupal-community staat hij bekend om zijn ontwikkeltalenten. Bovendien is hij de maker van een aantal andere veelgebruikte modules: Views en Panels.

Je zult merken dat naast Views en Panels echter ook veel andere modules Ctools vereisen. Dat komt omdat het een handige verzameling tools is voor ontwikkelaars waarmee bepaalde programmeerzaken een stuk makkelijker worden. Als normale gebruiker of sitebouwer zul je er niet direct gebruik van maken, want de module biedt geen gebruikersinterface.

Download de module Ctools <http://drupal.org/project/ctools> en zet hem aan.

Nadat je Ctools in /sites/all/modules hebt geplaatst, zul je Views wel kunnen aanzetten. Drupal zal dan vanzelf ook Ctools aanzetten.

Entity (API)

Net als Ctools is dit een module die vooral gebruikt wordt door ontwikkelaars en vereist wordt door andere modules. Het nieuwe entityconcept zit vanaf Drupal 7 in core, maar deze module maakt de functionaliteit uniform en breidt de functionaliteit uit. Bovendien krijgen we er een aantal handige features bij in de Views-module als we Entity API aanzetten.

Download de module <http://drupal.org/project/entity> en zet hem aan.

ENTITIES

Als je wat langer met Drupal 7 werkt, kom je vroeger of later de term entity tegen, en ook al ben je geen ontwikkelaar, dan is het toch handig om te snappen waar we over praten (en als je ontwikkelaar bent en nieuw in Drupal 7, dan moet je zeker gebruik leren maken van entities). Entities zijn nieuw in Drupal 7 en een gevolg van de introductie van Fields in de basisinstallatie van Drupal. Nu je namelijk velden in core kunt gebruiken (waarvoor in Drupal 6 de CCK-module werd gebruikt) wil men ook velden aan reacties en taxonomy-termen of -gebruikers kunnen hangen. Om dat te bewerkstelligen werd een nieuw concept geïntroduceerd: entities. Entities zijn namelijk fieldable. Daarmee was het probleem opgelost. Ook nodes

zijn nu een type entity geworden. Bij de lancering van Drupal 7 was echter helaas nog niet alles naar entities overgezet. Blocks bijvoorbeeld zijn een apart verhaal. En ook de API was eigenlijk niet compleet. Vandaar dat de Entity API-module al snel ontstond om deze gaten op te vullen. Programmeurs kunnen entities dus gebruiken om data in de databasetabellen te plaatsen door gebruik te maken van de uniforme standaardfuncties van Drupal, maar zonder dat ze aparte content-types met nodes worden. Er wordt zelfs gewerkt aan een interface waardoor ook niet-ontwikkelaars snel entities kunnen maken¹.

¹ <http://www.lullabot.com/articles/module-monday-entity-construction-kit>

ADVANCED HELP

Een aantal modules – onder andere Views – biedt ook extra hulp aan als je de Advanced-helpmodule gebruikt. Handig zolang je nog geen expert bent binnen Drupal.

Download, installeer en zet aan: http://drupal.org/project/advanced_help.

TIP Vaak kun je in de README.txt-bestanden die in de module bijgesloten zitten, meer informatie vinden over de module. Soms is er ook extra documentatie beschikbaar via de speciaal daarvoor bestemde link op de projectpagina op drupal.org.

The screenshot shows the Drupal.org website. The main content area displays the 'Field Permissions' module page. A semi-transparent box labeled 'Resources' is overlaid on the page, containing the following links:

- [Read documentation](#)
- [View project translations](#)

The background page shows the Drupal.org header with navigation links: Get Started, Community, Documentation, Support, Download & Extend, Marketplace, About. The main content area is titled 'Field Permissions' and includes a 'View' button, version control, revisions, and automated testing. It also lists features, requirements, and instructions for the module.

Niet elke projectpagina heeft de documentatielink, maar als hij er wel is, is het raadzaam om de informatie goed door te lezen. Soms schuilen er waardevolle tutorials over de module achter.

Voordat we doorgaan bespreken we eerst een aantal handige verbeteringen om ons werk wat makkelijker te maken, want we zullen nog veel modules downloaden, aanzetten en rond moeten klikken in de beheeromgeving.

MODULE FILTER

De lijst met modules in je Drupal-installatie op de admin → modules kan behoorlijk lang en onoverzichtelijk worden. De module genaamd 'Module filter' verhelpt dat door alles te groeperen in tabjes en ook een optie te geven om direct te filteren door middel van een zoekveld. Dat scheelt veel zoek- en scrollwerk voor de rest van het boek.

All
62 of 130

Filter list

☒ Enabled
☒ Disabled
☒ Required
☒ Unavailable

	ENABLED	NAME	VERSION	DESCRIPTION	OPERATIONS
☐		Custom rulesets	7.x-1.0	Create custom, exportable, reusable access rulesets for applications like Panels. Requires: Chaos tools (enabled)	
☐		Rules	7.x-2.1	React on events and conditionally evaluate actions. Requires: Entity tokens (disabled), Entity API (enabled) Required by: Rules UI (disabled), Rules translation (disabled), Rules Scheduler (disabled)	
☐		Rules Scheduler	7.x-2.1	Schedule the execution of Rules components using actions. Requires: Rules (disabled), Entity tokens (disabled), Entity API (enabled)	
☐		Rules translation	7.x-2.1	Allows translating rules. Requires: Rules (disabled), Entity tokens (disabled), Entity API (enabled), l18n_string (missing)	
☐		Rules UI	7.x-2.1	Administrative interface for managing rules. Requires: Rules (disabled), Entity tokens (disabled), Entity API (enabled)	

Save configuration

De modulefilter maakt het aan- en uitzetten van modules weer leuk: typ boven in de filter list een woord waar je op zoekt en de lijst daaronder wordt real-time bijgewerkt. Bovenstaande afbeelding is een voorbeeld van een site waar al meerdere modules geïnstalleerd staan.

Download de module http://drupal.org/project/module_filter en zet hem aan.

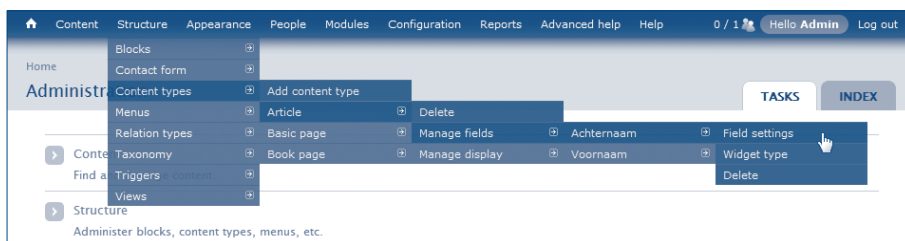
ADMINISTRATIONMENU

Nog een andere module die ons als sitebouwer veel tijd gaat besparen is het Administrationmenu. De coremodules Toolbar en Shortcut (zie voor een uitleg daarvan de bijlage) zijn namelijk prima voor eindgebruikers die de site moeten beheren, maar wij willen met zo min mogelijk klikken ons werk kunnen doen.

Download de module http://drupal.org/project/admin_menu en zet hem aan.

Zet de Toolbar-module uit, anders krijg je twee keer een menu te zien. Zowel de Toolbar als het Administrationmenu bieden permissies om ze te gebruiken. Dus je kunt ze eventueel ook allebei gebruiken en voor verschillende rollen tonen.

TIP Naast de twee rollen anonymous en authenticated maakt Drupal 7 ook een rol administrator. Deze rol staat ook standaard geselecteerd als 'administrator role' onder admin → configuration → people → settings. Dat wil zeggen dat wanneer een module wordt aangezet, waardoor er extra rechten beschikbaar komen, deze automatisch aan deze rol worden toegewezen. Het is handig om als sitebouwer een account te gebruiken met deze adminrol, zodat je altijd alle rechten krijgt. Op deze manier vermijd je het gebruik van het user#1-account. Dat kan namelijk problemen opleveren omdat hiervoor geen rechten uitgezet kunnen worden (belangrijk om te testen). User#1 heeft altijd alle rechten.

Met het uitklapmenu van het Administrationmenu kunnen we direct diep het beheer in om snel iets aan te passen. Ook zit onder het huisicoontje links een uitklapvenster verborgen waarmee je in één keer alle caches kunt leegmaken in de site.

Index

Symbolen

404 136

A

actions 182
advanced forum 177
afbeeldingsstijlen 113
aggregator 173
ajax 92
AJAX 179
Akamai 158
alternative php cache 150
Amazon 158
analyse 140
anonymous 182
apache 141, 146
asynchroon 159
authenticated 182

B

backend 184
back-up 164
bandbreedte 155
beheeromgeving 178
beheerschermen 120
beheertemplate 96
beheerthemes 125
block 173
blog 173
blokken 6, 64
book 174
bootstrap 147
bounce rate 142

C

cache 147
 expiration 152

caching 93, 147
categoriseren 180
CCK 175
CDN 158
checklist 142
chrome 159
CKEditor 96
client-side 146, 153
cloud 158
CloudFlare 158
CMI 169
coding 185
color 174
colorbox 165
command line interface 162
comment 174
commits 168
community 7, 16
 bijeenkomsten 17
Config Management Initiative 169
contactformulier 72, 174
content delivery network 158
content management systeem 15, 183
content translation 177
contextual links 31, 123, 175
contrib 184
cookies 141
core-modules 173
cron 164

D

dashboard 175
database 148
 logging 175, 180
datetime 73
datum 72
deployment 7
devel 29
Display Suite 47, 135
 css classes 57
 field templates 58

- layout 48
- velden 50
- custom 57
- view modes 48

divitis 90

documentatie 24

draft 120

Dries Buytaert 11

Drupal

- community 184
- core 20, 183
- Drupal 8 6
- framework 183

DrupalCon 153

drush 162

E

empty paragraph killer 105

entity 22, 176

- cache 149

expiration of cached pages 149

F

facebook 138

features 165

field 175

- SQL 176
- UI 176

file 176

- field 176

filter 176

filtered HTML 99

Firefox 159

fluid grid 52

forum 177

fotogalerij 165

frontend 153, 184

full HTML 100

G

Git 168

Google 138

analytics 140

- chrome 155
- webmasters 159

gzip 156

H

help 177

- advanced help 177

hooks 14

hosting 15, 180

HTML5 7

I

image 177

- imagecache 177
- imagefield 177

ImageOptim 156

imagestyles 39

inlineafbeeldingen 105, 112

internet explorer 155

K

kleuren 128

kleurenkiezer 174

kruimelpad 69

L

LAMP 15, 146

links maken 118

Linux 164

list 177

locale 177

logs 175

M

Mac 164

machine name 54

maintainer 169

meertaligheid 6

memcache 151

menu 132, 177

metatags 134

- minimum cache lifetime 149
- mobiel 6, 155
- module 20, 183
 - addthis 139
 - addtoany 139
 - admin 128
 - administration menu 25, 181
 - admin views 124
 - advanced help 23
 - advanced poll 179
 - ajax poll 179
 - apc 150
 - bean 176
 - better formats 122
 - block cache alter 149
 - boost 152
 - builder 164
 - calendar 73
 - cdn 158
 - ckeditor 97, 109
 - profiel 109
 - stijlen 104
 - colorbox 114
 - conditional fields 121
 - content menu 123
 - context 64
 - conditions 66
 - layouts 70
 - reactions 68
 - context accordion 66
 - ctools 21
 - custom contextual links 175
 - date 72
 - diff 121
 - display suite
 - view mode 77
 - email 75
 - entity API 22
 - entity cache 149
 - entity references 80
 - feeds 173
 - field group 121
 - filefield paths 117
 - filter 24
 - global redirect 137
 - google analytics 140
 - gzip 156
 - homebox 175
 - image resize filter 116
 - imce 105, 107
 - imceprofiel 107
 - insert 112
 - keywords 136
 - libraries 97
 - link 75
 - linkchecker 76
 - linkit 118
 - linkitprofiel 118
 - list 177
 - media 105
 - memcache 151
 - menu admin per menu 123
 - menu force 123
 - menu position 123
 - menu ux 123
 - meta tag 141
 - meta tags 134
 - mongodb 176
 - node and comment form settings 122
 - node form columns 122
 - open graph meta tags 138
 - page preview 75
 - page title 134
 - panels 22, 65
 - pathauto 130
 - piwik 140
 - redirect 136
 - references 80
 - renderable elements 122
 - responsive images 158
 - rules 182
 - save as draft 120
 - seo checklist 142
 - seo tools 141

- sharethis 139
- similar entries 64
- simpletest 181
- Site verification 141
- slidebox 142
- social media 139
- speedy 156
- token 130
- transliteration 133
- varnish 151
- views 20, 83
- views bulk operations 124
- webform 174
- widgets 139
- wysiwyg 98
- wysiwyg filter 100
- xml sitemap 142

MySQL 146

N

- navigation 174
- node 177, 184
- nodequeue 57
- nofollow 102

O

- ontwikkelomgeving 166
- opdrachtprompt 162
- openID 178
- open source
 - GPL 17
- options 178
- OTAP 166
- overlay 115, 178
- override 185

P

- Pager 46
- PageSpeed 159
- paginatitels 134
- patches 168
- path 179

- performance 145
- PHP 14
 - filter 179
- piwik 140
- plain text 100
- poll 179
- preview 75
- purge 152

R

- rapportages 180
- RDF 179
- reacties 174
- rechten 182
- redirects 136
- region 185
- relaties 80
- Relation 81
- repository 168
- retina 158
- RIOT 156
- rollen 99, 182
- rootcandy 128
- rubik 126

S

- sandbox 20
- search 180
- security 182
- SEO 130, 179
- server-side 141, 146
- seven 125
- shared hosting 164
- shortcut 180
- site building 12, 185
- slideshow 165
- snellheid 143
- social media 134, 138
 - widgets 159
- sprites 157
- statistics 180

Strongarm 167
Subversion 168
summary or trimmed 114
SVN 168
Symfony 7
syslog 180
system 180

T

tags 60
taxonomy 60, 180
teaser 184
template 183
terminologie 183
testing 181
text 181
text formats 99
theme 183
theming 13, 185
toolbar 181
tpl.php 53, 70
tracker 181
trigger 182
twitter 138

U

update 164
update-manager 182
upload 107, 117
URL alias 179
usability 6, 96, 185
user 182
 user menu 177
UUID 169

V

varnish 151
VCS 168
veelgestelde vragen 172
versiebeheer 168
Version Control System 168

vertalen 175
view-modes 38
views 28
 advanced 47
 aggregatie 93
 contextual filter 59, 71, 86
 displays 32
 exposed filters 92
 filter criteria 41
 footer 44
 format 35, 52
 header 44
 overrides 35
 page settings 43
 relationship 72, 84
voorbeeldcode 172

W

W3C 142, 179
watchdog 175
webpagetest 154
webserver 146
widgets 175
wiki 174
Windows 16, 164
 IIS 16
witregel 105
workflow 15, 120, 182, 186
WYSIWYG 6, 96

Z

zoekmachine-optimalisatie 130
zoekmachines 179

DRUPAL PRO

Iedere gebruiker van Drupal weet het: Drupal is krachtig maar moeilijk te doorgronden. De omgang met content en gebruikersrollen verschilt totaal van andere populaire CMS-systemen, en wanneer er tijdens het gebruik problemen opduiken, manifesteren zich die meestal op verschillende niveaus tegelijk.

Dit boek is bedoeld voor iedereen die een begin met Drupal heeft gemaakt en zijn of haar kennis en vaardigheden snel op een hoger niveau wil brengen. Aan de hand van duidelijke voorbeelden maakt u zich geavanceerde technieken eigen. De meest voorkomende vragen, tientallen handige tips, trucs, tools en alle onmisbare modules komen aan bod.

De voorbeelden die in dit boek aan bod komen, kunt u tevens downloaden. Zit u na het lezen van dit boek toch nog met vragen? Surf dan naar de bijbehorende FAQ-website, waar u exclusieve toegang krijgt tot alle informatie.

- Werken met de core-modules
- Andere essentiële modules
- Bouwen met Views, Display Suite en Context
- Usability: en betere ervaring voor beheerders
- Betere vindbaarheid in zoekmachines
- Server-side en client-side performance

Over de auteur

Albert Skibinski (1978) is webbouwer, ondernemer en schrijver. Tijdens zijn studie Industrieel Ontwerpen aan de TU Delft richtte hij samen met Erik Huijs het bedrijf Merge op. In 2002 maakten zij de stap van een zelfgeprogrammeerd CMS naar Drupal. Bij Merge is Albert Drupal-ontwikkelaar, trainer en houdt hij een weblog bij over Drupal.

ISBN 978 90 1258 481 4

NUR 980

www.academicservice.nl